

नौगाड गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २

संख्या: २७

मिति: २०८०।०२।३१

भाग — २

गाउँपालिका शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी
कार्यविधि, २०७९

कार्यपालिकाबाट पारित मिति: २०७९।०३।२८

प्रमाणीकरण मिति: २०७९।०३।२८

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन मिति: २०८०।०२।३१

नौगाड गाउँपालिका शिक्षा ऐन, २०७६ को दफा ६३ बमोजिम शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण गर्न बाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) प्रयोग गरी नौगाड गाउँपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ।

प्रस्तावना: सबै वर्ग र समुदायका व्यक्तिहरूको सुविधालाई ध्यानमा राखी शिक्षालाई सर्वशुलभ, व्यवस्थित, मर्यादित एवम् स्थानीय स्तरमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिका भित्रका मा.वि. र आधारभूत (नि.मा.वि. र प्रा.वि.) तह संचालित शून्य र न्यून एक (१) दरबन्दी भएका विद्यालयहरूको पठन पाठनमा सहयोग पुऱ्याउन आवश्यक देखिएकोले शिक्षण सिकाई अनुदान कोटा सृजना, पदपूर्ति र परिचालन गर्नका लागि शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ बमोजिम नौगाड गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०७९/०३/२८ मा बसेको बैठकले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु गरेको छ।

गाउँपालिका शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- क) यो कार्यविधिको नाम शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ रहने छ । यो कार्यविधि नौगाड गाउँकार्यपालिकाले पारित गरेको मितिदेखि लागु हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
- क) “कार्यविधि” भन्नाले गाउँपालिका शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ सम्झनुपर्छ ।
- ख) “मा.वि.” भन्नाले ९-१०÷९-१२ कक्षा संचालन भएको विद्यालयहरू सम्झनुपर्छ ।
- ग) “आधारभूत (नि.मा.वि.)” भन्नाले ६-८ सम्म संचालन भएको विद्यालयहरू सम्झनुपर्छ ।
- घ) “आधारभूत तह (प्रा.वि.)” भन्नाले १-५ सम्म संचालन भएको विद्यालयहरू सम्झनुपर्छ ।
- ङ) “व्यवस्थापन समिति” भन्नाले विद्यालयको संचालन, रेखदेख र व्यवस्थापन लागी नियमानुसार गठन भएको वि.व्य.स.लाई सम्झनुपर्छ ।
- च) “शि.अ.संघ” भन्नाले विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर विकासको लागि नियमानुसार गठन भएको शिक्षक अभिभावक संघलाई सम्झनुपर्छ ।
- छ) “शिक्षक छनौट समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ८ (ग) बमोजिमको शिक्षक छनौट समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ज) “प्र.अ.” भन्नाले विद्यालयको शैक्षिक एवं प्रशासनिक प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ ।
- झ) “शिक्षक” भन्नाले विद्यालयमा प्रा.वि.तह देखि मा.वि. तह सम्म अध्यापन गर्ने व्यक्तिलाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले प्र.अ. समेतलाई जनाउँछ ।
- ञ) “गा.पा.” भन्नाले नौगाड गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
- ट) “कर्मचारी” भन्नाले विद्यालयलाई सशर्त अनुदानबाट प्राप्त दरबन्दी र अनुदान तथा विद्यालयले आफ्नो आवश्यकता अनुसार दरबन्दी सिर्जना गरी कार्यरत लेखापाल, कार्यालय सहायक, कार्यालय सहयोगी, लाइब्रेरियन, चौकीदार र स्वीपर (शौचालय सफाइकर्मी) लाई सम्झनुपर्छ ।
- ठ) “अभिभावक” भन्नाले विद्यालयमा आफ्ना विद्यार्थी भर्ना गराइ नियमित रूपमा अध्ययन गर्ने कार्यमा सहभागी गराएका तथा शिक्षा नियमावली अनुसार पालन पोषण गर्ने व्यक्तिलाई सम्झनुपर्छ ।
- ड) “आयोग” भन्नाले शिक्षक सेवा आयोग सम्झनु पर्दछ ।
- ढ) “शिक्षा शाखा प्रमुख” भन्नाले गा.पा.को शिक्षा, यूवा तथा खेलकुद शाखाको प्रमुखलाई जनाउँदछ ।
- ण) “विषयविज्ञ” भन्नाले आधारभूत तह (कक्षा १-८) र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) सम्म शिक्षक छनौट परीक्षा सञ्चालनको लागि गा.पा.शिक्षा शाखाबाट सूचिकृत भएका आधारभूत (प्राथमिक÷निम्नमाध्यमिक) तह र माध्यमिक तहका शिक्षकहरूलाई सम्झनुपर्छ ।
- त) “सम्बन्धित निकाय” भन्नाले गाउँपालिका, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, प्रदेश÷शिक्षा निर्देशनालयलाई प्रसंग अनुसार सम्झनुपर्छ ।

थ) अन्य शब्द, नामावली र पदको अर्थ प्रचलित ऐन, कानून र नियमानुसार रहेको सम्झनुपर्छ ।

३. उद्देश्यः

नौगाड गाउँपालिका भित्रका मा.वि. र आधारभूत (नि.मा.वि. र प्रा.वि) तह संचालित शुन्य र न्यून एक (१) दरबन्दी भएका विद्यालयहरूको पठन पाठनलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्नको लागि सहयोग पुऱ्याउनु आवश्यक देखिएकोले दरबन्दी सृजना, दक्ष, योग्य शिक्षक छनौट गर्न, सेवा, सर्त, सुविधा, काम कर्तव्य, अधिकार, पुरस्कार र सजाय सम्बन्धी प्रावधानहरू स्पष्ट गर्ने उद्देश्यले शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ निर्माण गरिएको छ।

परिच्छेद—२

शिक्षक अनुदान, दरबन्दी र शैक्षिक योग्यता

४. शिक्षक अनुदानः नौगाड गाउँपालिकाले निजी स्रोत शिक्षकहरूको पारिश्रमिक अनुदानको लागि छुटयाइएको रकम निम्नानुसार वितरण गरिनेछ ।
- क) मा.वि. तह संचालित विद्यालयहरू मध्ये शुन्य दरबन्दी एवं शिक्षक अनुदान नपाएका विद्यालयलाई कम्तिमा १ (एक) जना र बढिमा २ (दुई) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- ख) मा.वि.तह संचालित विद्यालयहरू मध्ये १ (एक) दरबन्दी वा शिक्षक अनुदान पाएका विद्यालयलाई १ (एक) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- ग) आधारभूत तह (नि.मा.वि.) कक्षा ६-८ संचालित विद्यालयहरू मध्ये शुन्य दरबन्दी एवं शिक्षक अनुदान नपाएका विद्यालयलाई कम्तिमा १ (एक) र बढिमा २ (दुई) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- घ) आधारभूत तह (नि.मा.वि.) कक्षा ६-८ संचालित विद्यालयहरू मध्ये १ (एक) दरबन्दी वा शिक्षक अनुदान पाएका विद्यालयलाई १ (एक) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- ङ) आधारभूत तह (नि.मा.वि.) कक्षा ६-८ संचालित विद्यालयहरूमा प्रा.वि. तहको कम्तिमा ३ (तीन) वा सो भन्दा बढी शिक्षक दरबन्दी भएको र नि.मा.वि. दरबन्दी नभएको विद्यालयलाई २ (दुई) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- च) आधारभूत (प्राथमिक तह) तह १-५ संचालित विद्यालयमा २ (दुई) जना भन्दा कम शिक्षक भएको र १-३ संचालितमा १ (एक) मात्र दरबन्दी भएकोमा १ जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- छ) विद्यालयहरूको छनौट गर्दा तह अनुसार कम्तिमा ५० जना र पुरै तह संचालन नभएको विद्यालयको हकमा एउटा कक्षामा २० जना विद्यार्थी भएको हुनुपर्छ र त्यस्तो विद्यालयलाई सम्बन्धित तहको १ (एक) जना शिक्षकका लागि अनुदान ।
- ज) कुनै विद्यालयको विशेष आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नुपर्ने भएमा गाउँ शिक्षा समितिले निर्णय गरी अनुदान दिन सक्नेछ ।
- झ) निजीस्रोत शिक्षक अनुदान/शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदानको लागि गाउँपालिकाले छुटयाएको रकमलाई तह, अनुदान कोटा संख्या, विद्यालयहरूको छनोट र रकम समेतको निर्धारण गाउँ शिक्षा समितिको बैठकबाट गरिनेछ ।

५. दरबन्दी: नौगाड गाउँपालिकाबाट प्राप्त हुने शिक्षक अनुदान प्राप्त हुन्जेल सम्मको लागि विद्यालयहरूमा शिक्षण सिकाई अनुदानको दरबन्दी रहने ।
६. शैक्षिक योग्यता: क) दरखास्त दिने उम्मेदवारको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धित तहका लागि शिक्षा नियमावली २०५९ र शिक्षक सेवा आयोग नियमावली २०५७ संशोधन सहितमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
७. उम्मेदवारको अयोग्यता: देहायका व्यक्तिहरू शिक्षकको पदमा उम्मेदवार हुनको लागि योग्य हुन सक्ने छैनन्।
  - क) गैरनेपाली नागरिक,
  - ख) १८ वर्ष उमेर नपुगेको र ४० वर्ष उमेर नाघेको,
  - ग) मगज बिग्रेको,
  - घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएको,
  - ङ) भविष्यमा सरकारी नोकरीको लागि अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बर्खास्त गरिएको,
  - च) सम्बन्धित तहको लागि योग्यता नपुगेको व्यक्ति,
  - छ) अध्यापन अनुमति पत्र र तालिम प्राप्त नगरेको व्यक्ति

तर नि.मा. र मा.वि.तहमा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयको हकमा अध्यापन अनुमति पत्र र तालिम प्राप्त गरेको व्यक्ति दरखास्त नदिएको खण्डमा अध्यापन अनुमति पत्र र तालिम प्राप्त नगरेको तर शैक्षिक योग्यता पुगेको व्यक्ति पनि विज्ञापनमा उम्मेदवार हुन योग्य मानिने छन् । यसअघि गा.पा. अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको हकमा पहिलो पटकको विज्ञापनमा उम्मेदवार हुन उमेरको हद लाग्ने छैन ।

परिच्छेद-३

शिक्षकहरूको पदपूर्ति, नियुक्ति तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

८. पदपूर्ति: गाउँपालिकाबाट गाउँपालिका शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदानको रकम अनुदान कोटा र विद्यालयको छनौट भए पछि वि.व्य.स.ले आफूलाई प्राप्त कोटामा विषय छनौट गरी गाउँ शिक्षा समितिलाई विज्ञापनको निर्णयका लागि पठाउनेछ । गा.पा को शिक्षक छनौट समितिले अंग्रेजी, विज्ञान र गणित मध्ये विद्यालयको आवश्यकता अनुसारको विषयको शिक्षक पद खुल्ला प्रतियोगिताबाट निम्नानुसारको प्रक्रिया पुऱ्याइ छनौट गर्नु पर्नेछ ।
  - क) विद्यालयलाई आवश्यक पर्ने शिक्षकहरूको लागि पद संख्या, आवश्यक योग्यता, उमेर, , परीक्षा हुने मिति, किसिम, स्थान सहितको विवरण खुलाई कम्तीमा १५ (पन्ध्र) दिनको म्याद राखी शिक्षक छनौट समितिले विज्ञापन प्रकाशन गर्नेछ । उक्त विज्ञापन गा.पा.को सूचनापाटी तथा **website**, वा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा टाँस गर्नु पर्नेछ । तर विद्यालयगत अनुदान कोटालाई एकत्रित गरी सबै अनुदान कोटाको एकैचोटी पदपूर्ति हुने गरी तहगत रूपमा गा.पा.बाट विज्ञापनको सूचना निकाल्न यस दफाले बाधा पार्ने छैन ।
  - ख) नियम ८ (क) बमोजिम प्रकाशित विज्ञापन अनुसारको दरखास्त उपर छानविन गरी योग्यता पुगेका व्यक्तिलाई मात्र परीक्षामा सामेल गराई सफल उम्मेदवारको छनौट गरिनेछ ।

गाउँपालिका शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदान कोटामा शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ग) विद्यालयमा गाउँपालिकाको अनुदानबाट शिक्षकको पदपूर्ति गर्नका लागि देहाय बमोजिमको शिक्षक छनौट समिति रहनेछः

१. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-संयोजक
२. गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ २ जना	-सदस्य
३. गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुखले तोकेको कर्मचारी १ जना	-सदस्य
४. गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख	-सदस्य सचिव
५. उल्लेखित समितिमा सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञ-२ जना सम्मलाई आवश्यकता अनुसार आमन्त्रण गर्न सकिने छ।	

घ) नियम ८ (ग) बमोजिम गठित शिक्षक छनौट समितिमा मनोनीत सदस्यको पदावधी शिक्षक छनौट प्रक्रिया पूरा गरी विद्यालय समक्ष शिक्षक नियुक्तिको सिफारिस नगरे सम्म हुनेछ। यो कार्यविधि लागू भएपछि गाउँपालिकाले बालबिकास सहजकर्ताको नियुक्तिका लागि पनि उल्लेखित समितिबाट पदपूर्ति सम्बन्धी सम्पूर्ण काम गरिनेछ।

ङ) नियम ८ को ग (२) को प्रयोजनका लागि शिक्षा शाखाले विषय विशेषज्ञको सूची अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ।

च) गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाले प्रत्येक २ वर्षको चैत्र मसान्त भित्र विषय विज्ञको सूची अद्यावधिक गर्नेछ। तर पहिलो पटकको लागि भने आवश्यक परेको समयमा विज्ञहरूको सूची अद्यावधिक गर्न सकिनेछ। यो कार्यविधि कार्यान्वयन हुनुपूर्व र यस कार्यविधि बमोजिम विज्ञहरूको सूची अद्यावधिक नहुदै शिक्षक पदपूर्ति गर्नुपरेमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईबाट अद्यावधिक भएका विज्ञको सूचीलाई प्रयोग गर्न सकिनेछ।

छ) विषय विज्ञमा सुचिकृत हुनका लागि इच्छुक प्रत्येक शिक्षक तथा श्रोतव्यक्तिले आफ्ना शैक्षिक योग्यताका प्रतिलिपि, तालिम तथा अध्यापन पत्रको प्रतिलिपि, स्थायी नियुक्तीको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्नेछ साथै आयोगले निर्धारण गरेको पाठ्यक्रम अनुसार सम्बन्धित तह र विषयको १÷१ थान उत्तर कुञ्जिका सहितको प्रश्न पत्र समेत गा.पा.को शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा बुझाउनु पर्नेछ।

ज) विषय विज्ञद्वारा निर्मित प्रश्नपत्रहरूलाई गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुखले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयको विज्ञ समेत समावेश गरी, मोडरेसन गरी प्रश्नपत्रलाई अन्तिम रूप दिई सिलबन्दी गरेर प्रश्नपत्र बैंकमा राख्नेछ।

झ) शिक्षक छनोट समितिले शिक्षक सिफारिसका लागि लिइने लिखित, प्रयोगात्मक र अन्तरवार्ता जस्ता परीक्षाको केन्द्र पालिकाको सदरमुकाममा राख्नु पर्नेछ। तर प्राविधिक धारका लागि विषय अध्यापन गर्ने शिक्षक-प्रशिक्षक छनोट गर्दा संचालन गर्नुपर्ने प्रयोगात्मक परीक्षाको केन्द्र सम्बन्धित विषयको ल्याब भएको विद्यालयमा राख्न सकिनेछ।

ञ) शिक्षक छनोट समितिको सचिवालय गा.पा. को शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा रहनेछ।

- ट) आयोगले शिक्षक छनोट गर्ने सम्बन्धमा मापदण्ड निर्धारण वा कार्यविधि जारी गरेको भए शिक्षक छनोट समितिले त्यस्तो मापदण्ड वा कार्यविधिको पालना गर्नुपर्नेछ ।
- ठ) माध्यमिक तहको विज्ञलाई आधारभूत तहको विज्ञका रूपमा पनि प्रयागे गर्न सकिने छ ।
- ड) गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरिएको यस कार्यविधिलाई सम्बन्धित सबैले पालना गर्नुपर्नेछ ।
- ढ) शिक्षक छनोट समितिको काम, कतव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
१. शिक्षक सेवा आयोगले निर्धारण गरेको पठ्यक्रम अनुसार नै लिखित र अन्तरवार्ताको परीक्षाको प्रश्नपत्र तयार गर्ने वा विषय विज्ञहरूबाट तयार गरी प्रश्न पत्र बैंकमा राखिएको प्रश्नपत्र प्रयोग गरी परीक्षा लिने ।
  २. शिक्षक छनोट गर्नको लागि लिइने परीक्षाको समय र प्रक्रिया निर्धारण गर्ने तथा परीक्षा सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।
  ३. लिखित परीक्षाको नतिजा सबै भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरू मध्येबाट वर्णानुक्रमानुसार प्रचलित नियमानुसारको संख्यामा प्रकाशित गर्ने ।
  ४. उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवार आवश्यक संख्यामा नभएमा जति जनाले उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गरे त्यतिको नाम मात्र प्रकाशन गर्ने ।
  ५. सफल र बैकल्पिक उम्मेदवारको नामावली योग्यताक्रमानुसार प्रकाशन गर्ने ।
  ६. सफल र बैकल्पिक उम्मेदवारहरूको जानकारी स्थानीय तहको शिक्षा शाखालाई गराउनु पर्नेछ ।
  ७. शिक्षकको सेवा सर्त र सुविधा सम्बन्धी विषयमा गा.पा. वि.व्य.स.लाई सुझाव दिने ।
  ८. शिक्षक छनोट समितिको बैठक सम्बन्धी र यस कार्यविधिमा उल्लेखित नभएका कुराहरूको हकमा थप कार्यविधि निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
  - ८.१ यो कार्यविधि लागु हुनु पूर्व विद्यालयलाई गाउँपालिकाबाट प्राप्त एकमुष्ट अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षकको हकमा विद्यालयगत प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ ।
- ९. परीक्षा, संचालन, अन्तरवार्ता र योग्यताक्रम सम्बन्धी व्यवस्था:**
- क) विषयगत विज्ञापन भएता पनि विषयगत र विद्यालयगत प्रतिस्पर्धा हुने गरी तहगत रूपमा सबै विषयको उम्मेदवारको परीक्षा एकैचोटि गर्न सकिनेछ ।
- ख) शिक्षक छनोट समितिले लिने लिखित परीक्षाको किसिम, पूर्णाङ्क, अन्तरवार्ता र आवश्यकता अनुसार प्रयोगात्मक परीक्षा शिक्षक सेवा आयोगको नियमावली २०५७ बमोजिम हुनेछ ।
- ग) लिखित परीक्षाका लागि आवश्यक प्रश्न पत्र गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुखको जिम्मामा कार्यालयमा रहेको प्रश्नपत्र बैंकबाट शिक्षक छनोट समितिका संयोजकले परीक्षा संचालन हुनु भन्दा बढीमा १ घण्टा अगाडी कम्तिमा ३ (तीन) र बढीमा ४ (चार) सेट मध्येबाट एउटा सिलबन्दी खाम छनोट गर्नेछन् ।
- घ) नियम ९ (ग) अनुसारको प्रश्नपत्र शिक्षक छनोट समितिका सदस्यको रोहबरमा गोप्य रूपमा फोटोकपी गरी परीक्षा संचालन गरिनेछ ।

- ड) गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृतको रोहवरमा सम्बन्धित परीक्षाकेन्द्र वा गाउँपालिकाको हाताभित्र सम्बन्धित विषय विज्ञ वा रोष्टरमा सुचिकृत विषय विज्ञद्वारा उत्तर पुस्तिका परीक्षण गराइनेछ ।
- च) उत्तरपुस्तिकाहरुमा कोडिड, डिकोडिड गर्ने कार्य गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुख वा निजले ताकेको व्यक्तिले गर्नेछन् ।
- छ) अन्तरवार्ताको अंक विभाजन आयोगले स्थायी शिक्षक छनौटका लागि तोके अनुसार हुनेछ ।
- ज) छनौट प्रक्रिया सम्बन्धी छनौट समितिको निर्णयहरु निर्णय पुस्तिकामा अनिवार्य रूपमा लेखिएको हुनु पर्दछ ।
- झ) परीक्षा संचालनका सम्बन्धमा कुनै विषय विज्ञले अमर्यादित कार्य गरेमा, झुठा विवरण पेश गरेमा उम्मेदवारका बीच निष्पक्ष व्यवहार नगरेमा निजलाई विज्ञको सूचीबाट हटाउन सकिने छ ।
- ञ) परीक्षा संचालनको खर्च व्यवस्था सम्बन्धमा: समितिका पदाधिकारी वा विषय विज्ञले प्रति बैठक रु १५००।— भन्दा बढि पारिश्रामिक लिन पाउने छैन । साथै एउटा विज्ञापनको शिक्षक सिफारिस गर्न ३ बैठक भन्दा बढि बस्न पाइने छैन । तर केन्द्राध्यक्षको पारिश्रमिक प्रश्न पत्र निर्माण, मोडरेसन, उत्तर पुस्तिका परीक्षण — सम्परीक्षण वापत समितिले तोकेको प्रचलित नमस अनुसारको पारिश्रामिक दिन सकिने छ ।
- ट) उम्मेदवारहरुले गाउँ शिक्षा समितिले तोकेको शुल्क गाउँपालिकाको राजस्व शाखामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- ठ) परीक्षा सम्बन्धी शुल्कबाट जम्मा भएको रकमले शिक्षक छनौट परीक्षा संचालनका लागि प्रचलित नमस अनुसारको रकम नपुग भएमा गा.पा.ले स्वीकृत नमस अनुसार अस्थायी करार, निजी स्रोत, शिक्षक छनौट खर्चमा छुट्याएको बजेटबाट खर्च गर्न सक्नेछ ।
- ड) शिक्षक छनौट परीक्षा संचालन र व्यवस्थापकीय कार्यका सम्बन्धमा गाउँ शिक्षा समितिले अनुगमन गरी समितिलाई आवश्यक सुझाव दिन सक्नेछन् ।

१०. नियुक्ति:- गाउँपालिकाको अनुदानबाट शिक्षकहरुको नियुक्ति निम्न प्रक्रिया अनुसार गरिनेछ:

- क) शिक्षक छनौट समितिको सिफारिसमा सफल उम्मेदवारलाई एक पटकमा एक आर्थिक वर्षको लागि करारको रूपमा विद्यालय तोकी गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुखले नियुक्ति दिनेछ ।
- ख) गाउँपालिकाले शिक्षक अनुदानलाई निरन्तरता दिएको खण्डमा अर्को आर्थिक वर्षका लागि नियुक्तिको म्याद थप गर्न सकिनेछ । तर एक पटकमा एक आर्थिक वर्ष भन्दा बढी समयका लागी म्याद थप गर्न सकिने छैन ।
- ग) सफल उम्मेदवारको नतिजा प्रकाशन भई नियुक्तिको लागि सूचना प्रकाशित भएको १५ (पन्ध्र) दिन भित्र नियुक्ति लिई सक्नु पर्नेछ अन्यथा वैकल्पिक उम्मेदवारलाई गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुखले नियुक्ती दिनेछ ।

घ) सफल भएका शिक्षकलाई सम्बन्धित विद्यालयले हाजिर नगराएको खण्डमा त्यस्ता विद्यालयको अनुदान कोटा आवश्यकताको आधारमा गाउँ शिक्षा समितिको निर्णयानुसार अन्य विद्यालयलाई दिइनेछ ।

ङ) परीक्षण अवधि ६ (छ) महिनाको हुनेछ ।।

१. काम, कर्तव्य र अधिकार: गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त भएका शिक्षकहरुको काम कर्तव्य निम्नानुसार हुनेछ ।

क) विद्यालयमा नियमित रूपमा हाजिर भई अध्यापन गर्ने ।

ख) विद्यालयले तोकेको अन्य कार्यहरु जिम्मेवारीका साथ गर्ने गराउने

ग) प्रधानाध्यापकको निर्देशन अनुसारको कामकाज गर्नु पर्ने ।

घ) विद्यालयको भौतिक सम्पत्तिको संरक्षणमा सहयोग गर्ने ।

ङ) विद्यालयको शैक्षिक वातावरण निर्माणमा सहयोग गर्ने ।

च) विद्यालयका गोप्य कुराहरुलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा भंग गर्न पाइने छैन ।

छ) आफ्नो जिम्मेवारी अनुसारको कार्य विदाको दिनमा पनि गर्नुपर्ने ।

ज) यसमा उल्लेख नभएका कार्यहरु गाउँ शिक्षा ऐन २०७६ र गाउँ शिक्षा नियमावली २०७६ अनुसार गर्ने गराउने ।

परिच्छेद—४

तलब भत्ता र विदा

१२. तलब भत्ता:

क) गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त भएका शिक्षकले गाउँपालिकाले तोके अनुसारको तलब भत्ता शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदानका रूपमा मासिक वा त्रैमासिक रूपमा पाउनेछन् ।

ख) गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकले प्रत्येक वर्ष १÷२ (आधा) महिनाको अनुदान बराबरको रकम चाँडपर्व खर्च वापत पाउनेछन् ।

ग) पोषाक भत्ता प्रत्येक वर्ष चैत्र महिनामा ५०००/- का दरले पाउनेछन् ।

१३. विदा:

क) शिक्षकले वर्षभरीमा शिक्षा ऐन २०२८ (संशोधन सहित) र शिक्षा नियमावली २०५९ अनुसार विदा पाउनेछन् ।

ख) विदामा बस्नु पर्दा विदा पूर्व स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

ग) विरामी विदा जति भए पनि संचित गर्न सकिनेछ तर सो वापतको रकम पाइने छैन ।

घ) विदा सहूलियत हो अधिकार होइन ।

परिच्छेद-५

शिक्षकको आचारसंहिता

१४. आचारसंहिता: गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकले तपसिल अनुसारको आचारसंहिता पालना गर्नु पर्नेछ।
- क) नियमित रूपमा प्रत्येक दिन विद्यालयले तोकेको पोशाकमा हाजिर भई अनुशासित रूपमा तोकिएको आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्ने।
- ख) विद्यार्थी र शिक्षक बिच मित्रवत रूपमा व्यवहार कायम गर्ने।
- ग) आफ्नो पेशा प्रति इमान्दारिता साथ विद्यालयको चौतर्फी विकासमा जोड दिने।
- घ) जुन सुकै परिस्थितीमा पनि विद्यालयका गोप्य हुनुपर्ने कुराहरुलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा भंग गर्न नहुने।
- ङ) पद अनुसारको आचरण पालना गर्ने।
- च) विद्यालयको हित विपरीत कार्यमा सहभागी भई कार्यालय घेराउ गर्ने, ताला बन्दी गर्ने, शारीरिक तथा मानसिक दबाव दिने उद्देश्यले कुनै किसिमको कार्य गर्न वा गराउन नहुने।
- छ) विद्यालय हाता भित्र धुम्रपान, सुतीजन्य पदार्थ सेवन गर्न नहुने।
- ज) मादक पदार्थ सेवन गरी विद्यालय भित्र प्रवेश गर्न नहुने।
- झ) आर्थिक अनुशासनको पालना गर्नुपर्ने।
- ञ) विदामा बस्दा विदा स्वीकृत गराएर मात्र बस्ने।
- ट) शिक्षक कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका अन्य आचारसंहिताको हकमा शिक्षा नियमावली २०५९ र शिक्षा ऐन २०२८ ले निर्दिष्ट गरेको आचारसंहिताको पालना गरेको हुनु पर्नेछ।

परिच्छेद—६

सजाय र पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था

१५. सजाय: उचित र पर्याप्त कारण भएमा गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकलाई देहाय बमोजिमको सजाय गर्न सकिनेछ।
- क. नसिहत दिने।
ख. तलब रोक्का गर्ने।
ग. आवश्यक क्षतिपूर्ति गराई जरिवाना गर्ने।
घ. निश्चित समयको लागि निलम्बन गर्ने।
ङ. सेवाबाट हटाउने।
१६. नसिहत दिने: शिक्षकले जिम्मा दिएको काम समयमा नगर्ने र आउने जाने समय पालन नगरेको खण्डमा निजलाई नसिहत दिन सकिनेछ।
१७. तलब रोक्का गर्ने: देहायका अवस्थामा गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकको तलब रोक्का गर्न सकिनेछ।
- क) अनुशासनहीन काम गरेमा।
ख) बारम्बार विद्यालयले दिएको निर्देशन पालना नगरेमा।
ग) बारम्बार विना सूचना विद्यालयमा अनुपस्थित रहेमा।
घ) विद्यालयको काम समयमा सम्पन्न नगरेमा।
ङ) विद्यालय प्रशासनले दिएको मौखिक वा लिखित आदेश पालना नगरेमा।
च) आफ्नो पदीय जिम्मेवारी वहन नगरेमा।
छ) मादक पदार्थ सेवन गरी विद्यालय आउने गरेमा।
ज) विद्यालयको गोपनीयता भंग गरेमा।
झ) यस कार्यविधिमा उल्लेखित आचारसंहिताको पालना नगरेमा।
१८. आवश्यक क्षतिपूर्ति गराई जरिवाना गर्ने: गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त कुनै पनि शिक्षकले जानाजानी लापरवाही गरी प्रचलित कानून उल्लङ्घन गरी विद्यालयलाई कुनै हानि—नोक्सानी गरे वा गराएमा त्यसरी हुन गएको क्षतिको रकम आंशिक वा पूरा निजकै तलबबाट कट्टा गरी असुल उपर गरिनेछ। एवं तलबबाट नपुग भएमा निजको जायजेथाबाट प्रचलित कानून अनुसार असुल उपर गरिनेछ।
१९. निश्चित समयको लागि निलम्बन गर्ने: गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त कुनै पनि शिक्षकलाई सजायको आदेश दिनुभन्दा अघि कुनै विषयमा जाँच गर्नु परेमा निजलाई सजाय गर्ने अधिकारीले निश्चित समयको लागि निलम्बन गर्न सक्नेछ।

२०. सेवाबाट हटाउने:

१. देहायका अवस्थामा गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकलाई भविष्यमा शिक्षण संस्थामा नोकरीको लागि अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाउन सकिनेछ।

- क) आफ्नो पदीय जिम्मेवारी वहन नगरेमा।
- ख) मादक पदार्थ सेवन गरी विद्यालय आउने गरेको कुरा प्रमाणित भएमा।
- ग) विदा स्वीकृत नगराई विद्यालयको प्रशासनिक कार्य रोकिने गरी १५ (पन्ध्र) दिन सम्म अनुपस्थित भएमा।
- घ) विद्यालयलाई बारम्बार हानी नोक्सानी हुने कार्य गरेमा।
- ङ) पदीय रूपमा विद्यालयको गोपनीयता भंग गरेमा।
- च) अनुशासन तथा आचरण सम्बन्धी व्यवस्था बारम्बार उल्लङ्घन गरेमा।
- छ) नैतिक पतन देखिने गरी कुनै किसिमको कार्य गरेको व्यहोरा प्रमाणित भएमा।
- ज) मगज विग्रेमा।
- झ) विद्यालयलाई असर पर्ने गरी तथा एउटै समयमा अन्य संस्थामा काम गरेमा।
- ञ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट सजाय पाएमा।
- ट) भ्रष्टाचार गरेको कुरा प्रमाणित भएमा।
- ठ) नोकरी पाउने उद्देश्यले जाली प्रमाण पत्र पेश गरेमा।

२१. सफाईको अवसर दिनुपर्ने:

क) सजाय दिन पाउने अधिकारीले गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त कुनै शिक्षकलाई सजाय गर्ने आदेश दिनुभन्दा अघि निजलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौकाकाट बञ्चित गरिने छैन। त्यस्तोमा सम्बन्धित शिक्षकले पनि म्यादभित्र आफ्नो सफाई पेश गर्नुपर्नेछ।

२२ सजाय गर्ने अधिकारी:

गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकलाई सजाय गर्ने अधिकारी देहाय बमोजिम हुनेछन्।

- क) शिक्षकलाई चेतवनी दिने, नसिहत दिने, गयल कट्टा गर्ने प्र. अ.।
- ख) तलब रोक्का गर्ने प्र. अ.को सिफारिसमा गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुख।
- ग) सेवाबाट हटाउने वि.व्य.स.को सिफारिसमा गाउँ शिक्षा समिति।

२३. पुरस्कार: उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धि हासिल हुनेगरी शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप गर्ने र विद्यालयको व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याई गुणस्तरीय शिक्षाको विकासमा सहयोग पुर्याउने शिक्षकहरूलाई गाउँ शिक्षा समितिले पुरस्कृत गर्नेछ।

परिच्छेद—७
विविध

२४. विविध:

- क) यस शिक्षक अनुदान कार्यविधि २०७९ मा समयानुसार थपघट गर्ने अधिकार गाउँ शिक्षा समितिमा रहनेछ।
- ख) गाउँपालिकाको अनुदानबाट नियुक्त शिक्षकलाई आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाले निरन्तरता दिन सक्नेछ।
- ग) यो कार्यविधि जारी भएपछि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदान कोटा प्राप्त भई विद्यालय तहमा शिक्षक नियुक्त गर्नुपरेमा यसै कार्यविधि बमोजिम गर्न सकिने छ। र त्यस्ता शिक्षकका हकमा पनि यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुराहरू लागु हुने छन्।
- घ) यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको कुराहरूको हकमा गाउँ शिक्षा ऐन र गाउँ शिक्षा नियमावली बमोजिम हुनेछ। सो मा पनि उल्लेख नभई आवश्यक परेको खण्डमा शिक्षा ऐन २०२८, शिक्षा नियमावली २०५९ र शिक्षक सेवा आयोग नियमावली २०५७ अनुसार हुनेछ।
- ङ) यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सम्पन्न गर्दा कुनै द्विविधा वा बाधा उत्पन्न भएमा गाउँ शिक्षा समितिको निर्णयानुसार हुनेछ।

आज्ञाले,

पुष्कर सिंह धामी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत